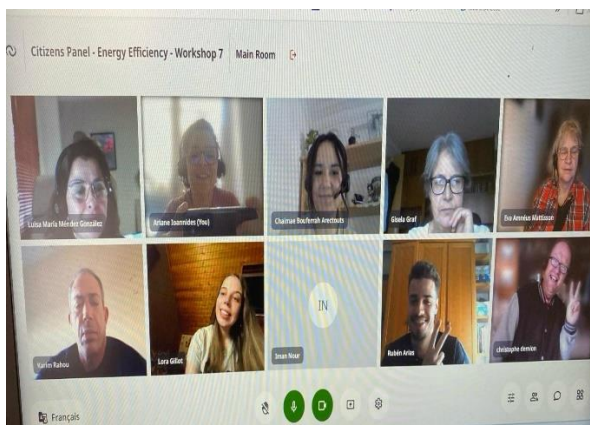
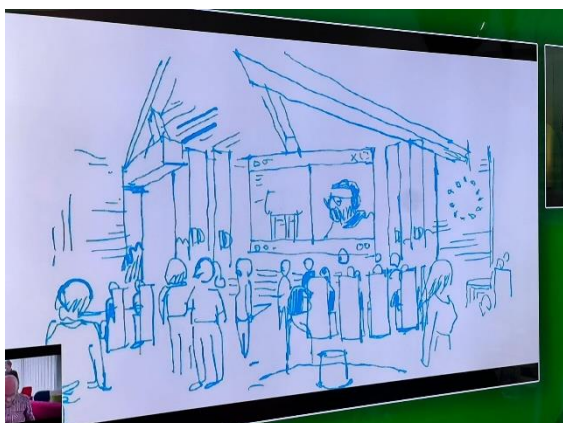

Euroopa kodanike paneelarutelu energiatõhususe teemal

2. aruteluvooru kokkuvõte

[15.-17. märts 2024]

Takistustest lahendusteni: interaktiivse veebiaruteluvooru kokkuvõte

Euroopa kodanike energiatõhususe paneeli teises voorus osales nädalavahetuse veebiarutelul ligi 144 osalejat kogu EList ning see toimus virtuaalses veebikeskkonnas „Hyperfair“ ja Interactios.

Vooru eesmärk oli koostada esmased soovitusel ja neid arutada, võttes aluseks esimeses voorus kindlaks määratud kuus põhiteemat: kolm valdkondlikku teemat (hooned, transport ja energiataristu) ja kolm laiemat teemat (sotsiaalne õiglus, EL maailmamajanduses, eri osalejate huvid).

Sarnaselt esimese vooruga jagati kodanikud laupäeval 12 rühmaks ning arutelude ülesehitus nendes oli järgmine.

- **Ajurünnak:** iga rühm tegeles konkreetse teemaga ja uuris võimalusi energiatõhususe parandamiseks. Ekspertide juhendamisel koostasid kodanikud selle teemaga seotud 1-2 soovitusel projekti.
- **Arendamine:** pärast lühikest pausi lihvisid kodanikud oma soovitusel ja valisid nn saadiku, kes tutvustab nende ideid teisele tööruhmale.
- **Tagasiside ja läbivaatamine:** Pärastlõunal paluti igal tööruhmalt töötada mõne teise tööruhma soovitusel kallal, seda kommenteerida, täiendada ja täpsustada. See tähendas, et rühmad said töötada rohkem kui ühe teemaga ning tagada maksimaalne ülevaate ja tagasiside.

2. aruteluvoor: päevade kaup

1. päev

Energeetika peadirektoraadi
asepeadirektori Mechthild Wörsdörferi
tervitusõnad: „Põhimõtte

„Energiaühenduse kõigepealt“ puhul ei
piirduta üksnes õigusliku
kohaldamisega. Seda põhimõtet tuleb
rakendada mitte ainult kriisi ajal, vaid
järgida kõikides sektorites igal ajal.“

Tagasisaade kodanike
kaasamisplatvormil esitatud
ettepanekutele

Platvormi kaudu tehtud ettepanekud
keskendusid üheksale energiaühenduse
suurendamise mõõtmele: teadlikkus,
energiaühenduse parandamine, toetused
ja subiidiumid, liikuvus, solidaarsus,
kütmine, roheline energia salvestamine,
valgustus, keskkonnasäästlikud ja -
hoidlikud alad.

Eksperdid arvamused

Teadmuskomitee eksperdid andsid
esimese aruteluvõru sisu kohta
tagasisidet ja jagasid oma teadmisi, et
valmistada ette järgnevat arutelu.

2. päev

Laupäeval toimusid arutelud rühmades.
Virtuaalses formaadis tuli päeva alguses
teha mõned tehnilised kohandused, kuid
seejärel tekkis põhjalik arutelu ja
mõttevahetus.

Ajurnakkude põhiteemadel

Sõltuvalt rühmast käsitlesid osalejad
kolme sektorit (hooned, transport ja
energiaühendust), püüdes leida vastust
küsimusele, kuidas muuta need sektorid
energiaühendusemaks. Samuti käsitleti
valdkondadevahelisi küsimusi (nt
sotsiaalne õiglus, EL maailmamajanduses
ja sidusrühmade erinevad huvid), et
saada energiaühendusest ja selle
komponentidest täielik ülevaade.

Kogunemine veebis

Päeva lõpus kutsuti osalejaid osalema
sotsiaalsel ja vabamal üritusel, mis
andis neile võimaluse üksteisega suhelda
ja nautida sõbralikku virtuaalõhkkonda.

3. päev

Aruteluvõru viimase päeva juhatavad sisse kaks 75 osalejaga paneelarutelu. Eesmärk oli
vahetada arvamusi veebruariteluvõru ja soovitude kohta. Need paneelarutelud võimaldasid
osalejatel jagada oma isiklike lugusid ja kogemusi alates probleemide kirjeldamisest kuni
lahenduste leidmiseni, jagada seda, mida nad oma rühmas teada said, ning jätkata
probleemide ja raskuste analüüsimist soovitusel koostamisel.

Üldkohtumine

Osalejad täheldasid, et hoolimata sellest, et kõik ei töötanud sama teemaga või oli arutelu
lähtekoht erinev, olid laupäeval käsitletud ideed ja lahendused sarnased. Andes võimaluse
õppida teiste kogemustest, laiendas paneelarutelu osalejate vaatenurki ja aitas parendada
soovitude projekte, mis saavad lõpliku kuju kolmanda aruteluvõru järel. Mõned küsimused
jäid lahtiseks ning neid arutatakse paneelarutelu viimases võrus.

2. aruteluvooru päevakava

1. päev	
14.30 - 15.30	Tervitussõnad ja Hyperfair'i keskkonnaga tutvumine
15.30 - 16.20	Esimese aruteluvooru tulemuste tutvustamine ja kodanike kaasamisplatvormi ettepanekud
16.20 - 18.00	Põhjalik arutelu teadmuskomitee ekspertidega esimeses aruteluvoorus tõstatatud põhiteemadel
18.00 - 18.30	Teise päeva tutvustus

2. päev	
9.00 - 9.30	Tervitus ja ajurünnakud eri teemadel
11.00 - 12.15	1. tööetapp: esimese soovituselise koostamine ühel kuuest põhiteemast
13.45 - 16.30	2. tööetapp: ühe soovituselise lihvimine, et esitada see teisele rühmale 3. tööetapp: töö teise rühma soovituselise
16.30 - 17.30	Arutelu ja sotsiaalne üritus Hyperfair'i platvormil

3. päev	
10.00 - 11.40	Paneelarutelud: soovituselise projekti arutamine kaaskodanikega, et koguda tagasisidet ja küsimusi kolmanda aruteluvooru jaoks
12.40 - 13.25	Üldkohtumine: tagasiside rühmadelt ja nädalavahetuse arutelu käigus tehtud visuaalsete materjalide esitlus.
13.25 - 14.00	Kogu nädalavahetusele hinnangu andmine ja kolmanda aruteluvooru kavandamine

[Reedese paneelarutelu salvestise vaatamiseks klõpsake siin.](#)

[Pühapäevase paneelarutelu salvestise vaatamiseks klõpsake siin.](#)

Ekspertide arvamused kuue põhiteema kohta

Yves Marignac, ühendus négaWatt, Prantsusmaa: *Kuidas energiasüsteem toimib? Millised on asjaomased energiasektorid?*

Linda Steg, psühholoog: *Kuidas on energiatõhususe esikohale seadmine seotud infoga ja käitumisharjumuste muutmisega?*

Claudia Canevari, Euroopa Komisjoni energeetika peadirektoraat: *Milline on ELi praeguste energiatõhususe alaste jõupingutuste seis?*

Arianna Vitali, energiasäästu koalitsioon: *Millised on energiatõhususe seisukohast peamised reguleerimise ja bürokraatia aspektid?*

Camille Defard, Jacques Delors'i energiakeskus: *Millised on energiatõhususega seotud võimalused ja probleemid seoses oskuste ja tööjõuga?*

Reinhard Six, sõltumatu konsultant energiatõhususe rahastamise alal (Saksamaa) *Miljoni dollari küsimus: kust tuleb raha energiatõhususe esikohale seadmiseks?*

Kahe täiskogu istungil osalenud eksperdi seisukohad

Yves Marignac, ühendus négaWatt, Prantsusmaa:

„Energiasüsteem on keerukas. Selle mõistmiseks peame analüüsima ja hindama kõiki selle komponente. Olenemata sellest, kas me räägime transpordist, hoonetest või energiataristust, peame tagama, et igaüks saaks teha samu muudatusi. See on sotsiaalse õigluse küsimus. Samuti peame arvesse võtma energiasõltuvuse küsimust. Praegu on suurem osa ELis kasutatavast energiast imporditud. Võiksime kaaluda veel üht energiasüsteemi, mis põhineks ringmajandusel ja kohalikul majandusel.“

Linda Steg, keskkonnapsühholoogia professor

„Kui me näitame, kuidas käitumise muutmine toob kasu keskkonnale, tegutseksid inimesed aktiivsemalt, sest nad teadvustavad seda teemat. Teave, mis kodanikeni jõuab, ei võimalda mõnikord midagi ette võtta või ei ole piisavalt atraktiivne, et tegutseda (nt üürnike kodude isoleerimine, ebatõhusad elektrisõidukid, mis ei ole kodanikele taskukohased). Peame meeles pidama, et võrdsus muudab uued meetmed vastuvõetavamaks.“

Oluline arv, mida meelde jätta

30 töörühma

Kogu laupäeva jooksul vastasid teadmiskomitee liikmed töörühmade küsimustele nii kirjalikult kui ka suuliselt töörühmade töö käigus. Need kasulikud teadmised andsid kodanikele täiendavat teavet aruteludeks ja soovitude koostamiseks, avasid uusi vaatenurki, aitasid kindlaks teha põhielemendid, muutsid mõned tehnilised punktid selgemaks või andsid täiendavat teavet käsitletava teema kohta.

Intervjuu Joséga (72) Portugalist

Kuidas see veebinädalavahetus meeldis?

„Olen väga rahul. Väga huvitav oli kuulata osalejate erinevaid küsimusi ja arvamusi. See paneelarutelu on tõesti väga hariv. Minu meelest olid ekspertide sõnavõttud väga kasulikud, saime vastused oma küsimustele ja kaevuda sügavamale aruteluteemasse. Lisaks on mul hea meel selle üle, et mõne inimesega, kellega kohtusin esimeses aruteluvoorus, olen jäänud edasi suhtlema ja saime sellel nädalavahetusel uuesti suhelda.“

Mis aruteludest kõige rohkem meelde jäi?

„Nägin, missugused on erinevused ELi riikide vahel: näiteks Portugalis on tohutu bürokraatia, see võtab palju aega ja menetlused on pikad, mis raskendab näiteks taastuenergia süsteemi rakendamist ja sellesse investeerimist. Mõistsin, et energiavarustuse tagamisel, energia raiskamise vältimisel ja kulude vähendamisel oleksid lahenduseks energiakogukonnad. Samuti arvan, et õpilastele tuleks koolis seda teemat tutvustada, sest noored on meie tulevik, ja nad peaksid sellega kursis olema.“

Kas olete paneelarutelust rääkinud ka oma lähedastele?

„Kuna mul oli tehnilisi probleeme, palusin kahel oma sõbral, kes on minust nooremad, mind aidata ja seega said nad võimaluse kuulda energiatõhususest, taastuenergiast, transpordist, hoonetest, bürokraatiast... Rääkisime paneelaruteludel paljudel teemadel. Tänu sellele sain aru, kui oluline on, et kõigil oleks energiatõhusust käsitlevale teabele ligipääs.“

Oluline teave kodanike kaasamisplatvormi kohta

9 mõõdet ja 20 kodanikuteemat

Teadlikkus

Suurendada teadlikkust

Korraldada koosolekuid ja
mõttevahetusi kõigil tasanditel

Harida kodanikke
võimalikult noorest east

Teavitada kodanikke nende
käsutuses olevatest
võimalustest

Julgustada kodanikke
oma käitumist muutma

Solidaarsus

Solidaarsus kui vastus
ökoloogilisele kriisile

Energia tõhususe parandamine

Kollektiivne tegutsemine

Võitlus mitte-energia tõhusate
hoonete vastu

Lihtsustada menetlusi

Valgustus

Valgustusharjumuste
muutmine

Toetused ja subsiidiumid

Toetuste rakendamine ja rangete
standardite jõustamine

Maksud vastutustundlikuma
tarbimise edendamiseks

Investeeringud teistsuguse
energiatarbimise edendamisse

Liiklus ja pehme liikuvus

Säästva transpordi
soodustamine

Saastavate
transpordivahendite

Keskkonnasäästlikud ja -hoidlikud

Maastike säilitamine

Linnade rohestamine

Küte

Küttesüsteemide tõhusam
kasutamine

Kaugkütelahenduste
rakendamine

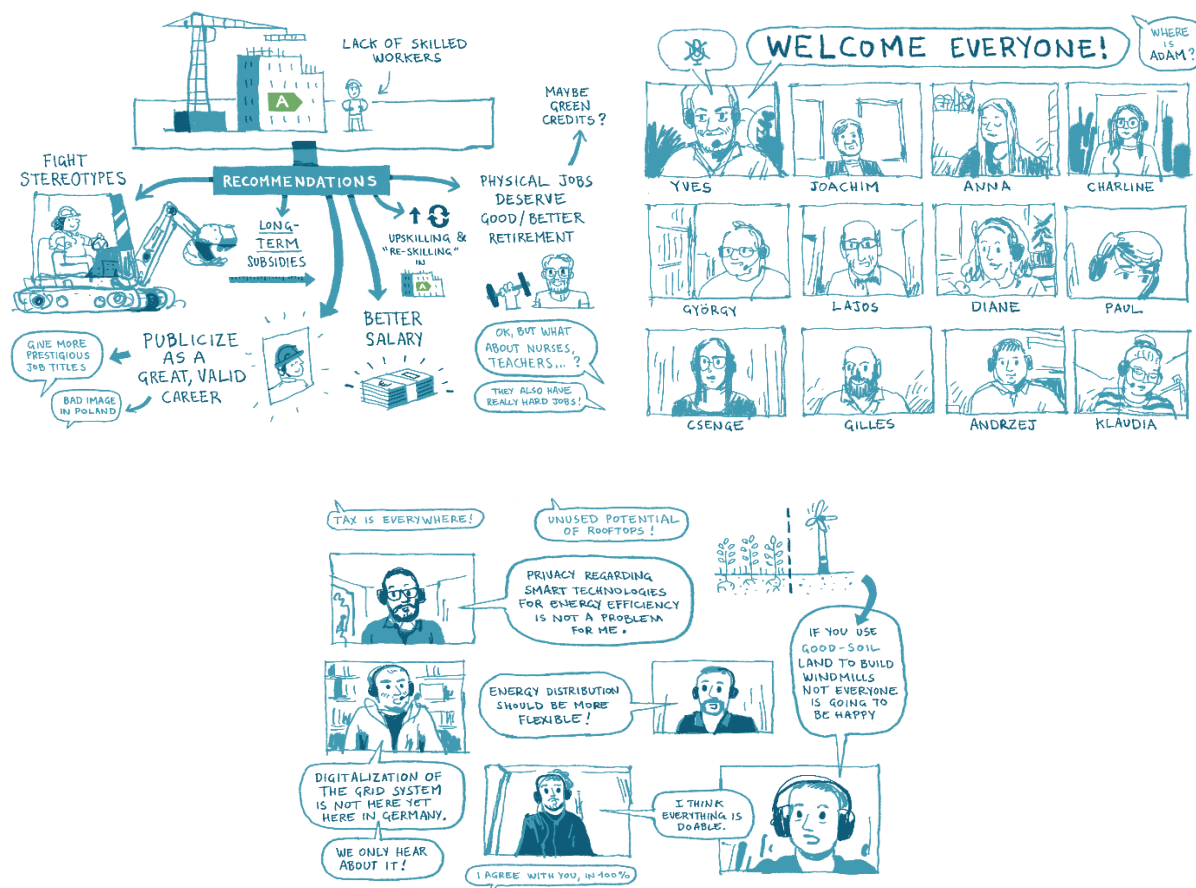
Rohelise energia tootmine ja

Rohelise energia parem tootmine ja
salvestamine

[Tutvuge kodanike kaasamisplatvormiga](#)

Nädalavahetus meie visualiseerija Sylvain Mazas' silmade läbi

Sylvain Mazas kujutas aruteluvooru käiku graafiliselt. Allpool on esitatud väike näide tema tööst. Sellest, kuidas ta täiskogu istungit visuaalselt ja kaasahaaravalt kajastas, rikastades oluliselt istungi dünaamikat.

Meenutus ja kõigi kolme aruteluvooru eesmärgid

1. aruteluvoor, 23.-25. veebruar 2024: kodanike kogemused energiatõhususega ja millised on nende arvates kogu energiasüsteemi peamised probleemid.
2. aruteluvoor, 15.-17. märts 2024: probleemidele lahenduste leidmine ja soovitude projektid.
3. aruteluvoor, 12.-14. aprill 2024: soovitude kokkuvõtmine, arutamine ja heakskiitmine.